

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 7P/61/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8824201078
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Melníková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2024:8824201078.1

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, D. E. F., t. č. G. H. H. – B., zastúpeného kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti matky: I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, D. E. F. a otca: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, D. E. F., o nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zmeny zariadenia na výkon výchovného opatrenia, t a k t o

rozhodol:

N a r i a d ť u j e toto neodkladné opatrenie:

I. U k l a d á Reedukačnému centru Chalmovská Bystričany dočasne odovzdať maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti reedukačného centra Veľké Leváre.

II. Dočasne z v e r u j e maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Reedukačného centra Veľké Leváre.

III. Neodkladné opatrenie bude trvať do 26.07.2024.

odôvodnenie:

1. Na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou tunajší súd uznesením č.k. 7P/61/2024 - 10 zo dňa 11.06.2024 začal bez návrhu konanie o nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloleté dieťa a to konanie o zmenu zariadenia na výkon výchovného opatrenia.

2. Z obsahu podnetu vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 7P/111/2023 zo dňa 29.11.2023, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.01.2024, bolo maloletému A. B., nar. XX.XX.XXXX uložené výchovné opatrenie vo forme pobytu v Reedukačnom centre H. XXX/X, XXX XX B. na dobu najdlhšie 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Dôvodom uloženia výchovného opatrenia bolo agresívne správanie maloletého voči svojmu okoliu. Maloletý A. bol pre svoju rodinu, blízkych príbuzných, kamarátov a rovesníkov v škole a blízkom okolí nebezpečný, resp. svojim správaním ohrozoval morálny a mravný vývin detí, rovesníkov a súrodencov. Vzhľadom na skutočnosť, že dňa 26.7.2024 uplynie lehota uloženého výchovného opatrenia, ktoré bolo nariadené Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn.: 7P/111/2023 a zároveň rozhodnutím Ministerstva školstva, vedy a výskumu Slovenskej republiky zaniká Reedukačné centrum H. XXX/X, XXX XX B., musia byť všetky maloleté deti do 30.06.2024 z tohto zariadenia premiestnené, preto je potrebné, aby bolo v tejto veci rozhodnuté, pretože maloletý nemôže zmeniť zariadenie bez právoplatného právneho dokumentu. Reedukačné centrum žiadalo Úrad práce, soc. vecí a rodiny o podanie podnetu na neodkladné opatrenie na zmenu zariadenia na výkon výchovného opatrenia z dôvodu, že rozhodnutím Ministerstva školstva, vedy a výskumu Slovenskej republiky zaniká Reedukačné centrum H. XXX/X, XXX XX B., a musia byť všetky maloleté deti do 30.06.2024 z tohto zariadenia premiestnené.

3. Z pripojeného spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou spisová značka 7 P/111/2023 vyplýva, že rozsudkom zo dňa 29.11.2023 bolo uložené maloletému A. B., narodený XX.XX.XXXX výchovné opatrenie vo forme pobytu v reedukačnom centre Bystričany najdlhšie na dobu šiestich mesiacov. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 26.01.2024. Podľa správy reedukačného centra Bystričany zo dňa 23.05.2024 proces prevýchovy maloletého A. B. pokračuje. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v správe zo dňa 05.06.2024 uviedol, že dňa 21.05.2024 navštívil maloletého A. za účelom zhodnotenia prijatých opatrení. Keďže výchovné opatrenie plní svoj účel, pri ukončení výchovného opatrenia nie je dôvod na prijatie ďalšieho opatrenia.

4. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 2 ods. 1 a 2 CSP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

6. V zmysle § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 327 CSP, ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

8. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

9. Ako vyplýva z § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

10. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

12. V zmysle § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

13. V zmysle § 361 CMP, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

14. V zmysle § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

15. V zmysle § 367 ods. 2 CMP, ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

16. V zmysle § 367 ods. 3 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

17. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností a zároveň zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že v danom prípade je dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou. Neodkladné opatrenie slúži k bezodkladnej úprave pomerov a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. V konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti sú súdy povinné poskytnúť maloletým deťom zvýšenú ochranu, ktorá vyplýva ako z príslušných ustanovení Zákona o rodine, tak aj z príslušných článkov Dohovoru o právach dieťaťa (ďalej len „Dohovor“). V týchto konaniach sa nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia posudzuje vždy z hľadiska záujmu maloletého dieťaťa, ktorý je prioritný. Pre posúdenie najlepšieho záujmu dieťaťa je potrebné vychádzať z práv dieťaťa zakotvených predovšetkým v Dohovore o právach dieťaťa. Článok 3 odsek 1 Dohovoru o právach dieťaťa zaručuje dieťaťu právo na posúdenie jeho najlepších záujmov a ich prvoradé zohľadnenie pri akýchkoľvek krokoch alebo rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú, tak vo verejnej, ako aj v súkromnej sfére.

18. Súd môže o nariadení neodkladného opatrenia rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, aby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodíť nutnosť bezodkladnej úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k bezodkladnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku alebo stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. len s veľkými ťažkosťami.

19. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania. V konaní o rozhodnutí o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na včasné zabezpečenie neodkladnej úpravy nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej, na ich nariadenie je postačujúce, ak účastník osvedčí potrebu nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov a tiež je splnená zákonná podmienka nariadenia neodkladného opatrenia, ak sa osvedčí alebo preukáže aspoň jeden z vyššie uvedených dôvodov na jeho nariadenie. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

20. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých slúži na poskytovanie rýchlej, efektívnej, ale zásadne len bezodkladnej úpravy rodinnoprávnych vzťahov. Bezodkladnosť opatrenia spočíva v tom, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov konania, ani tretích osôb, pričom pri jeho nariaďovaní prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, pretože takéto dokazovanie presahuje rámec konania v časti o nariadenie neodkladného opatrenia, keďže je v rozpore so zmyslom okamžitej a rýchlej ochrany dieťaťa. Z tohto dôvodu zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd vykonával dokazovanie (§ 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku). Je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, od ktorých sa odvodzuje opodstatnenosť návrhu, aspoň osvedčené.

21. S poukazom na podnet na začatie konania a osvedčené skutočnosti má súd za to, že v danom prípade je potrebná neodkladná úprava a to zmena zariadenia na výkon výchovného opatrenia. Zariadenie, v ktorom sa vykonáva výchovné opatrenie, na základe rozhodnutia Ministerstva školstva zanikne ku dňu 30.06.2024. Keďže však výchovné opatrenie podľa rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou spisová značka 7 511/2023 zo dňa 29.11.2023 trvá do 26.07. 2024 a zariadenie, v ktorom sa vykonáva výchovné opatrenie zanikne ku dňu 30.06.2024 a zo správy o zhodnotení účinkov výchovného opatrenia vyplýva, že proces prevýchovy pokračuje, a nie je teraz dôvod na jeho zrušenie, súd za účelom zabezpečenia ďalšieho výkonu výchovného opatrenia neodkladným opatrením rozhodol o zmene zariadenia, v ktorom sa bude vykonávať výchovné opatrenie. Dôvodnosť neodkladného opatrenia vyplýva z nutnosti okamžitého zásahu vzhľadom na dátum, kedy dôjde k zrušeniu zariadenia, kde sa doteraz vykonáva výchovné opatrenie.

22. Keďže týmto neodkladným opatrením dochádza iba k zmene zariadenia na výkon výchovného opatrenia, ktoré bolo uložené rozsudkom uvedeným vyššie a v zmysle rozsudku výchovné opatrenie má byť vykonané do 26.07.2024, súd zároveň rozhodol, že toto neodkladné opatrenie trvá len do 26.07.2024.

23. Súd preto rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.